

ВИЗНАЧЕННЯ ПАРАМЕТРІВ ТА ПРИНЦИПІВ РОЗТАШУВАННЯ ВИДОВИХ ТОЧОК ПАРКУ НА РІЗНИХ ФОРМАХ СКЛАДНОГО РЕЛЬЄФУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено морфологічну класифікацію форм складного рельєфу за поперечним профілем. Визначено семантичну складову ландшафтних форм парку. Проаналізовано параметри видових точок та визначено принципи розташування на різних формах складного рельєфу парку.

Ключові слова: парк відпочинку, складний рельєф, видові точки, принципи.

Abstract

The morphological classification of the forms of the complex relief according to the transverse profile was studied. The semantic component of landscape forms of the park is determined. The parameters of viewpoints were analyzed and the principles of location on different forms of the complex topography of the park were determined.

Keywords: recreation park, complex terrain, viewpoints, principles.

Вступ

Рівень урбанізації призводить до того, що передмістя займають весь вільний простір, витісняючи природний ландшафт. Нині у багатьох країнах світу приділяють увагу проблемі раціонального використання земель у процесі урбанізації. Зростання міст змушує дбайливо ставитись до їх земельного фонду. За умов розширення міських меж до їх складу потрапляють території, непридатні для будівництва за умовами рельєфу і геології – яри, балки, крутосхили, зсувні площі тощо, які водночас включаються генпланами міст до складу озеленювальних територій [1].

Тому, для покращення благоустрою та використання територій зі складним рельєфом необхідно визначити принципи розміщення видових точок, що максимально розкриють пейзажний вид цих територій на прогулянковій мережі парку.

Результати дослідження

Розташування видових точок залежить від схеми трасування рекреаційних територій: кільцеве на доповнення регулярного планування, серпантинне трасування прогулянкових алей в умовах сильного рельєфу, кільцеве трасування прогулянкових алей, багатокільцеве трасування прогулянкових маршрутів, трасування прогулянкових маршрутів в умовах ситуації з просторовою перевагою акваторій.

Горизонталі є основними чинниками проекту. Зазвичай трасування пішохідної мережі парку ведеться по горизонталям (розміщення основних блоків перпендикулярне напрямку падіння рельєфу). Це найбільш поширене рішення, виправдане з точки зору використання стандартних конструктивних рішень, полегшує процес будівництва і економічно, і технологічно [2].

При розробці функціонального зонування враховують розміщення видових точок. Це дозволяє логічно використовувати територію ділянки, і забезпечує комфортне сприйняття [3].

Розрізняють два види видових точок статистичні та динамічні. Для складних форм рельєфу притаманний схиловий характер ландшафту. Тому розташування видових точок за напрямком ухилу забезпечує динамічне розкриття пейзажу.

Поле зору людського ока залежить від анатомії обличчя, але огляд зазвичай: 30° покращений, поле зору - 100° по вертикалі і 200° по горизонталі. З огляду на це, видова точка може характеризуватись горизонтальним та вертикальним кутом спостереження

На можливість людини бачити на далекій відстані впливає те, що поверхня Землі, як її бачимо ми, починає викривлятися на відстані 5 км (так звана, лінія горизонту). З огляду на це, видова точка може характеризуватись глибиною спостереження.

У залежності від морфотипу рельєфу виділяються п'ять типів парків в умовах складного рельєфу: парк на яржній території, парк у долині, парк на схилі, парк-пагорб.

В ході аналізу семантичної складової прогулянкової мережі парку на складному рельєфі було визначено характеристики та принципи розташування видових точок.

Висновки

В результаті аналізу семантичної складової прогулянкової мережі парку на складному рельєфі та його дискретної моделі, було визначено характеристики та принципи розташування видових точок:

- на яржній території оптимальне розміщення видових точок вздовж осі яру, розкриття пейзажу статистична, глибина перспективного розкриття 50-500 м, горизонтальний кут спостереження максимальний 240°,

- на долинних характерне терасне розміщення в плані, розкриття пейзажу динамічне, глибина перспективного розкриття пейзажу дорівнює ширині долини, горизонтальний кут спостереження максимальний 180°,

- для парків на схилах характерне розміщення видових точок по напрямку схилу розкриття пейзажу статистичне, глибина перспективного розкриття пейзажу обмежена поверхні похилої площини, горизонтальний кут спостереження - 180°;

- для парку-пагорбу характерне серпантини розміщення видових точок в плані, розкриття пейзажу динамічне, глибина перспективного розкриття пейзажу обмежена поверхнею похилої площини рельєфу, горизонтальний кут спостереження - 30°.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондаренко І.В., Туманов І.М. Тітаренко Н.О. Арт-ландшафти в дизайні сучасного середовища та їх характеристики. Збірник наукових праць. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. Харків: ХДАДМ, 2016. № С. 12-15.

2. Горішний П. Морфологічний аналіз рельєфу : навч. посібник– Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. – 120 с.

3. Демченко О. О., Ковалевський С. Б., Березівський Л. М., Соботович А. Л. Проектування ландшафтних об'єктів: навч. посіб. Ч.2. Дендропроєктування / Київ: НУБіП України, 2018. 206 с.

Гуцалов Андрій Іванович – студент групи БМ-23м, факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет

Gutsalov Andriy – student of the BM-23m group, Faculty of Civil Engineering, Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University

Галіброда Вікторія Василівна – асистент кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет, e-mail: vvgalibroda@vntu.edu.ua

Galibroda Victoria - assistant of the Department of Construction, Urban Economy and Architecture, Vinnytsia National Technical University, e-mail: vvgalibroda@vntu.edu.ua

Швець Віталій Вікторович – к.т.н., доцент, завідувач кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет, e-mail: v.shvets@vntu.edu.ua

Shvets Vitalii - Ph.D., Associate Professor, Head of the Department of Construction, Urban Management and Architecture, Vinnytsia National Technical University, e-mail: v.shvets@vntu.edu.ua